RegdNo N.44
M.౫౫౧౫

నిడుపత్రికం ౧౹

To-Let

గోలకొండ పత్రిక

To-Let

ప్రతిసోమ, గురువారములందు వెలువడు అర్ధవార జాతీయ పత్రిక 103435

సంపుటము ౧౯ ● హైదరాబాదు దక్కన్ [illegible] స్వభాను ఫాల్గుణ బ. 3 [illegible] - సోమవారము ● సంచిక ౨౪

ఆంధ్రమహాసభ, స్థాయిసంఘ సమావేశము - భువనగిరి

౧౩ వ ఆంధ్రమహాసభ

కామ్రేడు ప్రముఖుల ఆధ్వర్యములో

నల్లగొండ జిల్లాలో

జరుగుతుంది.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

...వాటిని ఉపసంహరించుకొనవలెనని కోరిరి. శ్రీరామలింగముగారు ఉపసంహరించుకొనిరి.

గోలకొండపత్రిక

స్వభాను సం॥ర ఫాల్గుణ బ॥ ౩ సోమవారము

బహుభాషలలో నేర్పు

గత వారము నిజాం కళాశాలా వార్షికోత్సవమునందు హైద్రాబాదు మహామాత్యులుంగారు కొన్ని భావములను ప్రకటించినారు. వాటిని కొద్దిగా విమర్శింపవలసి వచ్చినందులకు కుంఠితులమగుచున్నాము. "ఉర్దూ మాతృభాషకానట్టి ౧౩౭ మంది విద్యార్థులు నిజాం కళాశాలలో చదువుతున్నారని విని బలే సంతోషించినాను. ఉర్దూరాని వారిని నేర్చుకొనునట్లును ఉర్దూ వచ్చినవారిని తదితరభాషలను నేర్చుకొనమని పురికొల్పుటవసరమనుకొంటాను." అనిఅన్నారు. ఉర్దూ మాతృభాషకానివారు ఉర్దూను, ఉద్యోగాలన్న కచ్చేరీవ్యవహారలను, తమ పనులను ఏదోవిధముగా నెరవేర్చుకొనుటకుగాను చదివేవారు చదువనే చదువుచున్నారు. కాని ఉర్దూమాతృభాషకలవారు ఈరాష్ట్రాలలోని ముల్కీభాషలగు తెనుగు, మరాఠీ, కన్నడాలను, అట్లు నేర్చుకొనుటలేదు. ఉద్యోగాలలో ప్రవేశించినవారు ఒక ముల్కీ భాషలో కడతేరవలెనని శాసనమున్నది. ఉర్దూను ఉర్దూ రానివారెంతటి తపశ్చర్యతో నేర్చుకొని పరీక్షలో కడతేరుతారో అందలి శతాంశములో కాదుకదా సహస్రాంశముగూడా శ్రమించక ఎట్లో మేముకూడా ముల్కీభాషలో "కామియాబ్" అయినాం చూడండీ మాసనద్ అని ఝళిపించుతారు. కాని సనదీభాషలో మాట్లాడితే అర్థముచేసుకొని వారే బహుళముగాఉన్నారు. ఉర్దూను ఇతరులీరాష్ట్రములో ఎన్నోగంటలు ప్రతిదినం పరిశ్రమించి నేర్చుకొంటారు. ఉర్దూవారు ప్రతిదినం అనుగ్రహించి బళ్ళలోనే ప్రతిదినం ఒకేఒకగంట చదువుచుండరాదా! మన హైద్రాబాదు సివిల్ సర్వీసులో ఉర్దూ మాతృభాషకానివారు ఉర్దూలోనే డింకీలు కొట్టుతారని అంటారు' ఉర్దూవారికిన్ని రెండు ప్రశ్నపత్రములను అదే ౨౦౦ గుణములతో ముల్కీభాషలలో ఏర్పాటుచేసినచో యీశతాబ్దాంతమువరకు వారుడింకీలుకొట్టుతూనే ఉంటారని అనవచ్చు ననుకొంటాము. సివిల్‌సర్వీసు తాలూక్దారులకు ముల్కీభాష యెందుకయ్యా? గుర్రంసవారీ జనరల్ తెలివి, ఉర్దూ, ఇంగ్లీషు, ఇవి ఉండవలెనుమా అని అంటారేమో! సవారీ యెవ్వరిమీద చేయవలెను? ఉర్దూ, ఇంగ్లీషుతో ఎవ్వరితో మాట్లాడవలెను? రైతులమాటలు తెలియని అధికార్లకు దుబాషీలు కావలెనుకదా. వ్యవసాయకుల సమస్యలను తెలుసుకొనుటకు లెక్కలు చరిత్ర ముఖ్యమా? లేక వ్యవసాయశాస్త్రజ్ఞానము, భూమి కొలతలు ముఖ్యమా? కావున శ్రీ నవాబు సాహెబు ఛత్తారీ మహాప్రధానులవారు సెలవిచ్చిన ప్రకారం ఉర్దూవారు ఇతరభాషలను నేర్చుకొనవలెను కాని అది ఇప్పటి ముల్కీసనదుభాషగా నుండగూడదు.

"భాషాసమస్యను రాజకీయ వివాదాలలో కలుపరాదు" అనిఅన్నారు ప్రధానామాత్యులుగారు. అది అన్ని పార్టీల సహృదయతపై ఆధారపడినది. ఉర్దూమాతృభాషకలవారు తమభాషనే సర్వత్ర మోపి ముల్కీభాషల కేస్థానము న్యూ[?]చేసంగా చేసిన, అప్పుడా సమస్య ఏమగునో ఏమో? రాజకీయముతో చూడక సంస్కృతియొక్క దృష్టితో చూడవలెననిఅంటే అది ప్రభుత్వానికే కాక ప్రజలందరికిన్ని వర్తింపతగిన సరియగు సూచన అని అంటాము.

"దేశమందలి అన్నిభాషల మనం నేర్చుకొనవలెను" అనిఅన్నారు శ్రీవారు. మాతృభాష ఒకటి ముందుసరిగావస్తేకదా తక్కినభాషలను నేర్చుకొనుట ! పరభాషలలో మౌల్వీలుగా ప్రొఫెసర్లుగాతయారై స్వభాషలో దేవానాంప్రియులై యుండుట ఎంత బాగుండును. మనరాష్ట్రములో విద్యావంతులు నూటి ౭ మంది. రాష్ట్రములో నాలుగు ప్రధానభాషలు. పదిపన్నెండు అప్రధానభాషలుకలవు. హిందూస్థానములో ౨౦౦ భాషలవరకున్నవంటారు. అవన్నీ యెవరు నేర్చుకొంటారు. నేర్చుకొంటే వారేమైనా సివిల్‌సర్వీసుకు పనికివస్తారా? బహుశా బొగఆమ్మాలోని చిత్రవస్తుశాలకు పనికివస్తారు!

"స్విస్సు దేశములో అందరున్నూ ఇటలీ, ఫ్రెంచి, జర్మన్ భాషలందరున్నూ ఎరుగుదురు" అని అన్నారు. ఆదేశములో ఆమూడు భాషలకున్నూ సమానస్థానము కచ్చేరీలలో, శాసనసభలలో, బళ్ళలో ప్రతిస్థలమందును కలదు. మనరాష్ట్ర మీవిధాన మవలంబించవచ్చునుకదా'

"రాజగోపాలాచారిగారు స్నాతకోపన్యాసములో ఇట్లనెను. ఒకదేశభాషలో విద్యచెప్పించుట చాలాపెద్ద అజ్ఞ వేయుటఅని యన్నారు" అని శ్రీవారు సెలవిచ్చినారు. అదే ఆచారివారు కొల్హాపూరులో మాతృభాషలో విద్యను హైస్కూళ్ళలోనేకాక కళాశాలలలోనూ చెప్పించవలెను. అని వెనువెంటనే యుపన్యసించిరి గిరిజశంకరు అనువారు ఇటీవలనే ఒక బొంబాయి ఇంగ్లీషుపత్రికలో ఇట్లువ్రాసిరి. "హైదరాబాదులో సర్కారీ నౌకరీలకై ఉర్దూను జనులు విధిలేక నేర్చుకొంటున్నారు' అట్టిఅస్వాభావికపు పద్ధతిని రాజగోపాలాచారిగారివంటి సిఫారసుదార్లు పరిపాలనపు చిక్కుల నాధారముచేసుకొని సమర్థించుట చిత్రము"

"కాని ఇంగ్లీషు వదలుకోకూడదు. అందు సైన్సులయొక్కయు కళలయొక్కయు ఖజానాలున్నవి" అని యు అన్నారు కావున ఉర్దూవచ్చిన వారు ఉర్దూనేకాక ఇంగ్లీషునుగూడా సాధించవలెను. మరల అదేప్రశ్న. మాతృభాష సరిగారానివారు ఎన్నిసాధించితే ఏమిఫలము, తన తల్లిని విచారించనివాడు మంది అమ్మల నెంతరికాళ్ళు పిసికితే మాత్రము బుద్ధిమంతుడని అనిపించుకొంటాడా? తనతల్లి పాలకు మూతివిరిగించుకొని గొల్లభామగురుతు గడ్డపాలను త్రావితే వాడు పైల్వానుకాగలడా. మన మహామంత్రి గారు మాతృభాషల ప్రోత్సాహానికై మంచిమంచి సలహాలనిచ్చినారు. హైదరాబాదులోని ముల్కీభాషలకు ప్రభుత్వములో బళ్ళలో కచ్చేరీలలో తగుస్థానము లభించుగాక.

ఫర్మాను

ము. ఘ. వ. శ్రీనిజాం ప్రభువుగారిట్లు ఒక ఉర్దూ పత్రికలో వ్రాసినారు. పశ్చిమ(?) తాలూక్దారుగు మిర్జా మెహిదీ అక్కడినుండి రాజాలను. కాన నవాబ్ ఖాన్ ఖానా ఎస్టేటుకు కార్యదర్శిగా షేఖ్ యూనరలీని పరీక్షార్థం రెండేండ్లకుగాను ఏర్పాటు చేయనైనది. ఆతను ఆలియాత్‌లో అర్హతను చూపినాడు. పెన్షన్‌పై బరమించుకొన్నట్టివాడు.

సికింద్రాబాదు హిందూ సేవాసంఘ ఎన్నికల సభ

౨౦ఫిబ్రవరి ౧౯౪౪ తేదిన హిందూసేవాసంఘమందు సభచేసి క్రిందివ్రాయబడిన వారిని కార్యనిర్వాహకవర్గముగ ఎన్నుకొబడెను.

శ్రీ యం. ఆర్. పాట్నిగారిని అధ్యక్షులుగను శ్రీ కన్నాం సత్యనారాయణగారిని ఉపాధ్యక్షులుగను శ్రీ వి. బి. ఉమర్జీకర్ గారిని ప్రధాన కార్యదర్శులుగాను శ్రీ టి.యస్. గౌడ్ గారిని, సహాయ కార్యదర్శులుగాను, శ్రీ యస. మనోహర్ రావు గారిని, బ్రహ్మయ్యగారిని, పైన పేర్కొన్న మరి పదుగురిని కార్యనిర్వాహకవర్గముగాను యెన్నుకొబడెను మరియు శ్రీ ఘనాశ్యామ దాసుగారిని కోశాధ్యక్షులుగ యెన్నుకొనిరి.

హైద్రాబాదుపతెదర్వాజ తెలుగు శ్రీ వెంకటేశ్వరస్వామి వారి దేవాలయములో ౨౭ ఫిబ్రవరి గొల్లకిడికి ఆంధ్రబాలికా పాఠశాల బాలికలు శ్రీనివాసకల్యాణలీలా ప్రదర్శనము శ్రీమతి రాణి రాయబరకత్ రాయమూబెదారు గారి అధ్యక్షతన జరిపిరి, శ్రీ వెంకటాచెలంగారి పత్నియగు శ్రీమతి రాణిగారు, ప్రధానోపాధ్యాయురాలిగార్కి మరికొందరిబాలికలకు పతకములిచ్చి శ్రీమతి రాణిగారు, స్వయముగా పాఠశాలకు (౫౦) రూపాయలవిరాళ మొసగిరి.

* *

హైదరాబాదునగరములో శ్రీ బాలాజీ రాంసింగు దేవాలయోత్సవం ౧మార్చి నాడు జరిగెను. ౫౦౦ పేదలకు భోజనం పెట్టిరి. అవి ఏ. పీ. వార్త. భోజనానికి సెలవు పొందినాడో లేదో?

* *

శ్రీ పైడి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారు విజయనగరం కళాశాలలో ఆంధ్ర తర్క పండితులుగా పనిచేయుచున్నారు. వారికి మహామహోపాధ్యాయబిరుదములభించినది. వీరుసికింద్రాబాదుకు వచ్చియుండిరి. దానిని పురస్కరించుకొని మంగళవారము శ్రీకృష్ణదేవరాయ గ్రంథాలయములో వైశ్యసభ సభ్యులకుగాను చేసిరి. ఆయనశాస్త్రిగారు తర్కశాస్త్రమునకేమియో వివరించిరి. వారుదర్శనములను తెనిగించినారని తెలిపిరి. దానిని హైద్రాబాదు వారు ముద్రించవలెనని కోరిరి

* *

ఇండియా తీరముపై హఠాత్తుదాడి

మన్యపసిఫిక్ ప్రదేశాలనుండి జపానువారి నౌకాదళములు బయలుదేరి సింగపూరుకు వచ్చి చేరినవట. ఇప్పటినుండి ఏదిమిద నులో నైనా సిలోను పైనగానీ ఇండియా తూర్పుతీరముపైగానీ దాడిజరువవచ్చునని, హారాల్డు ట్రిబ్యూన్ యుద్ధవిలేఖరి సూచిస్తున్నాడు.

హూసన్ పర్తి

౨-౩-౪౪.

౨౫-౨-౪౪రోజున హూసన్‌పర్తిలో వర్తకులు దుకాణములను మూసివేసి సాయంత్రం ౬గంటలకు ఆశ్రమములో సుమారు ౫ వందల జనముసమావేశమై పరమపదించిన కస్తూరిబా గారికి ఆత్మశాంతి కూర్పవలెనని భగవంతుని ప్రార్థించిరి.

స్వభాను ఫాల్గుణ బ॥ దశమినుండి మార్చి ౧౯ ౨౦, ౨౧ తేదీలలో మచిల్ భిక్షబోగేశ్వరస్వామి, ఆలయమునందు శ్రీ త్యాగరాజస్వామి ఉత్సవములు జరుపబడును విద్వాంసులెల్లరు ౩ అర్జీబెట్టుకొనవలెను. కార్యదర్శికి తెల్పవలెనో ఆదివారమునాడు ప్రకటింపబడును కార్యక్రమపత్రికయందు వారినామము ప్రచురింపబడును

రాకపోకలు రైలుచార్జీలు, భోజన సదుపాయములు వచ్చువిద్వాంసులకు జరుపబడును.

హైదరాబాదు నగరములో శుక్రవారము నాడు సాయంత్రము హుమ్మతురంజిలో శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారి శోకసభను శ్రీ దిగంబరరావు బిందుగారి అధ్యక్షతలో చేసిరి, రాష్ట్రములోని సంఘసంస్థల మహారాష్ట్ర మహోపాధ్యాయులు తదితరులు పాల్గొని శోకసభ జరిపిరి. పలువురు హిందూముస్లిములు మాట్లాడిరి, తమవిచారమును ముఖముగ తెలిపిరి.

నిజాం కళాశాల వార్షికోత్సవములో ప్రధానామాత్యుల ప్రసంగం

నిజాంకళాశాల వార్షిక బహుమాన ప్రదానోత్సవము ౩మార్చి ౧౯౪౪ తేదినాడు ఘు. వ. ఛత్తారి నవాబుగారి అధ్యక్షతలో జరిగెను. కళాశాల ప్రిన్సిపాలుగారు తమనివేదికలో కళాశాలాభివృద్ధి విషయాలను వివరించుచు, గతసంవత్సరము కాలేజీతరగతులలో ౭౭౦ మందికిగాను యీసంవత్సరము ౭౯౩ మందియున్నారు పాఠశాల తరగతులలో ౩౯౫కు గాను ౪౧౭ మందియున్నారు, కాలేజీతరగతులలో విద్యార్థినులు ౫౭కుగాను ౫౭ మందియున్నారు యుండి అభివృద్ధిమార్గములో యున్నదనిచెప్పిరి.

ఈకాలేజీలలో బోధించబడు భాషలలో ఒక యింగ్లీషుతప్ప దేశభాషలలో ఉర్దూ చాలా ప్రాముఖ్యత వహించినదనియు ప్రస్తుతము యింటర్‌మిడియేట్ మరియు బి. ఏ. తరగతులలో మొత్తము ౨౮౩ మంది విద్యార్థులున్నారనియు. అందులో ౧౩౭మందికి ఉర్దూ మాతృభాషగాదనియు వారు తెలిపిరి.

పైనివేదికాంశములపై తమ జవాబునిచ్చుచు శ్రీఅధ్యక్షులవారు యిట్లు సెలవిచ్చిరి.

"మాతృభాష ఉర్దూగానటువంటి ౧౩౭ మంది విద్యార్థులు ఉర్దూ నేర్చుకొనుచున్నారనివిని సంతోషమైనది దీనినిబట్టి ఉర్దూ మాతృభాషగానివారలు ఉర్దూను, ఉర్దూమాతృభాషగలవారు రాష్ట్రమునందలి ఉర్దూకాక మరియొక దేశభాషను తప్పక నేర్చుకొనునట్లుగా మనము ప్రోత్సహించవలసియున్నది భాషకు రాజకీయములతో ఏమాత్రం సంబంధముండగూడదు, దేశమునందు మాట్లాడబడు భాషలన్నిటిని మనము నేర్చుకొనుటకు ప్రయత్నము చేయవలయును! స్విట్జర్లాండులోని ప్రజలందరు ఫ్రెంచి, జర్మను, యిటలీభాషలను మాట్లాడగలరు. ఆదేవిధముగా మన హైద్రాబాదుపిల్లలు తమ మాతృభాషకు తోడుగా రాష్ట్రమునందలి యితరభాషలకుసహితము ఏలనునేర్చుకొనరో కారణము దురూహ్యము. యిచ్చటి ప్రజలలోచాలామంది యింగ్లీషు ద్వారా విద్యాభ్యాసము కోరుతారని నాకు తెలియుచు కనుక నిజాంకళాశాలయీ కోరికను నెరవేర్చుచు చాలా సేవచేయుచున్నది. శ్రీయుత రాజగోపాలాచారిగారు పట్టప్రధానోత్సవ సందర్భములో చెప్పినట్లుగా, దేశభాషల ద్వారా విద్యనేర్పించుట గొప్పగా ముందడుగు వేయుటయే యగును, కాని యింతమాత్రముతోనే యింగ్లీషు మానివేయవలెననికాదు. ఆభాషద్వారానే కళలయందును, శాస్త్రములందును నిగూఢమైన పెక్కువిషయాలు నేర్చుకొనవలసియున్నది మన దేశభాషలేవియు యింతలో, ఆభాషయంత ప్రాముఖ్యతవహించిఅందు నూతనశాస్త్రవిషయాలన్నిటిని యిముడ్చుకొనజాలదనుట స్పష్టమే. గనుక మనవిద్యార్థులు యింగ్లీషుభాషను నేర్చుటయందు లోపముచేయరాదు.

నిజాంకాలేజియొక్క గతసంవత్సర పరీక్షాఫలితములనుచూచి నాకు చాలాసంతోషమైనది. యీజయప్రదమైన ఫలితములకు ప్రిన్సిపాలుగారికి వారి సహాయాధ్యాపకులకు అభినందించుచున్నాను. వివిధకళలలో ప్రథమశ్రేణి ఉత్తీర్ణులైనవారిని, అందుముఖ్యముగా, శ్రీమతి మహెజబీన్ బేగం విద్యాపీఠమునందు మొదటను, మరియు బాజీఅనంతరావు రెండవవారుగాను వచ్చినందుకు వీరిని అభినందించుచున్నాను,

అక్టోబరు ౧౯౪౩ మాసమునుండి యింతవరకు యీ కళాశాలనుండి యిద్దరు తాత్కాలికయుద్ధకార్యములలో ఉద్యోగులుగాను గతమూడుమాసములలో మరిముగ్గురు. రిగ్యులర్ సర్వీసులో ఉద్యోగములకొరకు దరఖాస్తులివ్వగా వారిలో యిద్దరున్న తీసుకొనబడిరి మావిద్యార్థులలో ౨౫ మంది ఉస్మానియా విద్యాపీఠమువారి చేసెలకొల్పబడిన విమానశిక్షణ శిబిరమందు శిక్షణకు విజ్ఞప్తులను పంపినారు. కాని యీసంఖ్య చాలతక్కువగాయున్నది. యితరదేశములలోనియువకులెట్లు యుద్ధకార్యములలో పాల్గొనుచున్నారో గమనించినట్లయితే వీరెంత స్వల్పసంఖ్యయైనది తెలియగలదు. ప్రస్తుతావసరములనుబట్టియే గాక ఎప్పటికి యుద్ధశాస్త్ర నైపుణ్యాన్ని యువకులు సంపాదించుట అవసరము. యోధులు లేనిజాతి సజీవంగా యుండజాలదు. జీవించు అవకాశముగూడ యుండదు.

గాంధీ — అనుచరులకు నెలకు రు ౧౧౦/- లు

అగాఖాన్ భవనంలోయున్న గాంధీగారికి, వారి అనుచరులకు నెలకు రు ౫౫౫/-లు అవుతున్నదని కమిటీ సభ్యులు ఒకొక్కరికి నెలకు రు ౧౧౦/-లు వ్యయము అవుచున్నదని, అసెంబ్లీలో సర్ రెజినాల్డు మాక్స్వెల్ గారు ఒకప్రశ్నకు సమాధానంగా ప్రకటించారు.

నా అభిప్రాయం

ము ఘ. వ. నిజాంప్రభువు గారిట్లు సుబేదక్కన్‌లో ౬ మార్చి నాడిట్లువ్రాసినారు.

"జాగీర్దారులలో సంకలనము" అను మకుటముతో రహబరేదక్కన్‌లో వ్రాసిన విషయములో కలిగిన తప్పుఅభిప్రాయమును గవర్నమెంటు తొలగించియున్నది. కాన దానినివివరించుట అనవసరమనిపించుచున్నది. పైవర్గమునకు దేశమూపై ప్రభువుపైకల విశ్వాసముగట్టిదిగానున్నప్పుడు ఆందోళనపడుటకు అవకాశము మిగులదు. కొన్నిచోట్ల నాలుకనుండి కలమునుండి అనుకోనట్టి కొన్ని మాటలు వెడలిపోవును. వాటినుండి యితరులు తరేతరమునుతీస్తారు కాని అట్టి విషయాల వల్ల అప్పుడే దానిపై ఏమిన్ని ప్రభావముపడదు. ప్రత్యేకము అట్టిపరిస్థితులు పోటమరించితేనే కాని అట్టి దిడతృప్తి కానంటున ధన్యవాదములు."

(గో॥ ఆర్థికమంత్రిగారిటీవల ఒక సభలో హైద్రాబాదు ఇంకా జాగీర్దారీ కాలంలో నున్నది. (ఫ్యూడల్ కాలములో ఉన్నది) బాగాడిన్నవారు ప్రసుత్వానికిపన్నుల రూపంగా ఇచ్చుకొనుటలేదు. చీదరే తొక్కునగా ఇచ్చుకొనుచున్నారు. అనుఅర్థముగల వాక్యమునుపన్యసించిన దానిపై జాగీర్దారు వర్గము వారాందోళన పడినట్లున్నది. దానిని ప్రభుత్వమువారు వివరించి నిజమగు వారివాక్యములను పత్రికలలో ప్రకటించినది. పాఠకు లెరుగుదురు. దానినిగూర్చియే శ్రీప్రభువులుంగారలుపై విధముగా సెలవిచ్చినారు. గో. ప.)

విషాద మరణములు

(ఒ.ని.) కొత్తగూడెం ౨-౩-౪౪

నేటిమధ్యాహ్నం ౨ గంటలకు కూలిలైనులో కట్టినసీటిరిజర్వాయిర్ ఒకేసారికూలిపోయి నీటికొరకువచ్చినస్త్రీలలో ౫గురుమరణించారు ౬గురు తీవ్రముగు గాయములుతగిలినవి వీరు కంపెనీహాస్పిటల్‌కు తీసుకపోబడినారు. కంపెనీవారి రిపోర్టు పోయిన తరువాత పోలీసువారు పంచనామా చేశారు.

హాస్పిటల్ పోబడినవారిలో ఒకగర్భిణీ స్త్రీ మరణించినది. మిగిలినవారిస్థితి కొంచెంఆస్తికరంగానే యున్నది

ఈగ్రామం భద్రాచలయాత్రికులు దిగు రైల్వేస్టేషన్ దీనిప్రస్తుత జనాభాసుమారు ౧౫౦౦౦ గతనాలుగు వత్సరములనుండి సింగరేణి కాలరీస్ కంపెనీవారి యాజమాన్యమున గనులనుండి బొగ్గు తీయబడుచున్నది. యీ ప్రాంతములో నీటికరువు పూర్తిగాయున్నది. కంపెనీవారైనను యీ రవిందనుండి తగినవీటివసతికల్పింపలేదు కంపెనీకూలీల కొరకు కూలీలైనులో సుమారు ౧సెలరోజుల క్రితం నీటిరిజర్వాయర్ (టాంకీ)ను నిర్మించి గతదినమే నీటినివొదిలారు. పాతపునాదిపైన ఇటుకసున్నముతోకట్టుబడి లోపమువల్ల పైమరణములు సంభవించినవి,

---

రెహాడ్డిస్టలు రజతోత్సవనిధికై పోగయిన విరాళములు

భువనగిరినుండి

౧౦౦ రు॥ రా॥ శ్రీ కీసర వెంకటరామారెడ్డిగారు. దేశముఖు.
౫౦ ,, ఏనుగు రాజిరెడ్డిగారు.
౫౦ ,, పన్నాల వెంటకృష్ణారెడ్డివగైరాలు.
౨౫ ,, ఏనుగు రామలక్ష్మారెడ్డిగారు.
౨౦ ,, ముచ్చర్ల భూమయ్యగారు.
౧౫ ,, బొక్క కిష్టారెడ్డిగారు.
౧౫ ,, ,, వెంకటనరసింహారెడ్డిగారు,
౧౫ ,, వరకాంతం రాంరెడ్డిగారు.
౧౫ ,, పెళ్ళ రామకృష్ణారెడ్డిగారు.
౧౦ ,, ,, పద్మారెడ్డిగారు.
౧౦ ,, ,, వెంకటరామారెడ్డిగారు
౧౦ ,, చిట్టి మల్లారెడ్డిగారు.
౧౦ ,, బి. రామచంద్రారెడ్డిగారు
౫ ,, వెంకటరామరెడ్డిగారు,
౫ ,, బొక్క అగరెడ్డి. మల్లారెడ్డిగారలు.
౫ ,, పెళ్ళ యెల్లారెడ్డి. నాగిరెడ్డిగారలు.
౫ ,, తొగేట సోమారెడ్డి బొక్క రామకృష్ణారెడ్డిగారలు.

౩౬౫ మొత్తము జమా

పై దాతలకు అన్వేషసంఘ పక్షమున కృతజ్ఞతా వందనములు. ఆర్. దామోదర్ రెడ్డి, బారట్లు కార్యదర్శి, రెడ్డిహాస్టలు.

ఆదిలాబాదునుండి

౧౦౧-౦-౦ శ్రీయుత పి. రామచంద్రారెడ్డిగారు బి.యి. మొహె రెఫ్యూజీలోకల్ ఫండు ౨౨-౭-౦ కామరయ్యగారు. హౌస్.సి.యస్.సుబ్బారావుగారు. ౧౨-౦- బి. ఆర్. నరసింహారావుగారు. ౧౦ ౦-౦ రామశాస్త్రిగారు,సుపర్‌వైజరు ౧౨-౦-౦ పి.రామచంద్రరావుగారు. ప్రతిఒకరు ౧౦ రూ॥ చొప్పునఇచ్చినారు. ౧౫౧-౦-౦ మొత్తము జమా

ఇ ష్పా హా నీ టో నీ క్

రాబోవునంతటిని సంతోషకరమైనదిగను

ఆరోగ్యకరమైనదిగను తయారుచేయును

శిశువుల మొక్క మృదువైన జీర్ణకోశములను వృద్ధిపరచును. మరియు వారిని అన్నివిధములైన శిశురోగములనుండి కాపాడును. పండ్లు వచ్చునపుడు కలుగు జబ్బులకు చాలా ప్రయోజనకరమైనదని నిరూపించబడినది.

అన్ని చోట్లను దొరకును

తయారుచేయువారు:—

హైదరాబాదు కెమికల్ అండ్ ఫార్మస్యూటికల్ వర్క్సు లిమిటెడ్

Khan andsons) హైదరాబాదు-దక్కను

శ్రీరామకృష్ణ ప్రకృతి చికిత్సాలయము

మునులతోట. రేపల్లె తాలూకా గుంటూరుజిల్లా.

యిచట ఔషధములు ఆపరేషన్లు, యింజక్షన్లతో నిమిత్తము లేకుండ యోగవ్యాయామ, వివిధ ప్రకృతి చికిత్సావిధానములచే కుష్టు, బొల్లి, ఉబ్బసము, క్షయ, మూర్ఛలు, పిచ్చి, నపుంసకత్వము, వంధ్యత్వము, మరియు స్త్రీవ్యాధులు మొదలగు మానవులకు సంక్రమించు సమస్త శారీరక, మానసికరుగ్మతలు నివారింపబడును. మరియు స్థూలదేహులు సన్ననివారుగను, దుర్బలశరీరులు బలిష్టులుగను, అందవికారులు సౌందర్యవంతులుగను చేయబడుదురు. సుఖప్రసవమును గోరు గర్భవతులు ప్రసవించుటకు 2-3 మాసములుముందుగా చికిత్సాలయమునకు చేరుకొనవలెను.

వివరములు కోరువారు 0-6-0 పోస్టుబిళ్లలు పంపిన "ప్రకృతి వైద్యము" గ్రంథము పంపబడును.

డా. జె. సి. ఘోష్, ఎం. ఏ

యఫ్, సి యస్, (లండన్) యం, సి, యస్, (అమె)

ఆయుర్వేదశాస్త్రి, భాగల్పూర్ కాలేజీలో పూర్వపు రసాయనిక శాస్త్రాచార్యులు

ప్రకటన

15-1-1944 నుండి శ్రీనివాస మెడికల్ అండు ఫ్యాన్సిమార్ట్సు రేపల్లె (గుంటూరుజిల్లా) వారిని మద్రాసు రాజధానికంతకు దేశీయసంస్థానములతో సహా మా సోల్ ఏజంట్లుగా ఏర్పాటుచేసినామని సంతోషముతో తెలుపుచున్నాము.

కనుక, మా ప్రోత్సాహకులు, ఏజంట్లు గ్రాహకులు, మా సోల్ ఏజంట్లను యిదివరకుకంటె నధికముగా సహకారము చేయుదురుగాక యని కోరుచున్నాము

మా ప్రోత్సాహకుల కందరికి వసతి చేయునది యింకా యేమనగా, ప్రస్తుత పరిస్థితుల ననుసరించి యీ క్రింది ఔషధముల వెలలు యీ క్రిందివిధముగా హెచ్చించినాము

మృతసంజీవని	11 ఔన్సులు	3 0-0	శారిబాదిసరస	8 ఔన్సులు	1- 8-0
మృతసంజీవని	22 ,,	5 8-0		16 ,,	-13-0
చ్యవనప్రాశ	1 శేరు రు 6 అర్ధశేరు రు 3			24 ,,	4- 2-0
	పావుశేరు 1-8-0				

ఇతర ఆసవములు, అరిష్టములు 3 ఔన్సులబుడ్డి 1-2 0 16 ఔన్సులు 2-0-0 24 ఔన్సులకు రు 2-14-0. వీటిలో కర్పూరారిష్ట, దశమూలారిష్ట కస్తూరి, మహాద్రాక్షారిష్ట 6 సం॥ పాతవిచేరవు

సాధనౌషధాలయము

ఢక్కా (బెంగాల్)

ప్రఖ్యాతివహించిన ఆయుర్వేదౌషధాలయము

ఆర్యానుపారశాల స్థాపన

బి. యం. గుప్తగారి అధ్యక్షతన

జోగిపేట, ౧౨-౨-౪౪

జోగిపేట అందోలు తాలూకాకు చెందిన పట్టణం ఇచ్చటనివున్న జాతిప్రజలు దాదాపు అయిదువందలవరకుగలరు ఈ ప్రజల ఆర్థిక నైతిక వైజ్ఞానిక అభివృద్ధికొరకు సహాయమునులేదు. స్థానిక ఆర్య సమాజం ఈవిషయమై శ్రద్ధతీసుకొని ఒక పాఠశాలను ఆర్యానుపారశాలయను నామముతో స్థాపించి 36 గురుబాలురకు విద్యనభ్యసించు అవకాశం కలిగించినది ఆర్యసమాజమందిరమందు హైజాతుల బాలురకు సంబంధించిన పాఠశాలయొక్క ఉపాధ్యాయులే ఈ ఆర్యానుపారశాలను నడుపించు భాధ్యతను అంగీకరించినారు.

౨౦-౨-౪ తేదులలో ఢిల్లీలోజరిగిన ఆర్యకాంగ్రెసు సమావేశమునకు జోగిపేటఆర్యసమాజమున పక్షమున శ్రీయుతులు బస్వ మాణయ్యగుప్తగారు ప్రతినిధిగా సమావేశము నందు పాల్గొనివచ్చిరి. ఆ సందర్భమున వారికి బ్యాండు వాద్యములతో స్వాగత మొసగిరి. మార్గమధ్యమున పూలహారములు మరియు చేతపడకినపూలమాలలచే శ్రీవారు గౌరవింపబడిరి.

విషాదసభ

గొట్టిపర్తి, తా॥ సూర్యాపేట.- 3వ మార్చి ౧౯౪౪ నేడు సాయంత్రము ౫ గం॥కు శ్రీమతి కస్తూరిబాయి గాంధి మృతికిగూర్చి శ్రీయుత అనంత రామరావుగారి అధ్యక్షతన విషాదసభ జరిగెను. శ్రీమతిగారి స్మారకమునకై తగుఏర్పాట్లు జరుగుటకు తీర్మానించబడెను.

శ్రీ వైదికాంధ్ర బాలికపాఠశాల సానుభూతి సభ

నల్లగొండ,

నల్లగొండజిల్లా స్థానమునందు ౧౫ సంవత్సరములనుండి స్థిర నివాసమేర్పరచుకొని ప్రజాహితజీవనము గడపుచు, స్థానిక ఆర్యసమాజ అధ్యక్షులును, బాలికాపాఠశాల సంయుక్త కార్యదర్శియు వివిధ ప్రజాహిత సంస్థాభిమానియునుఅగు పాండురంగారావుగారి అకాలమరణమునకు సభవారు తమ విషాదమును వెలిబుచ్చుచున్నారు.

పైతీర్మానము ౧-౩-౪౪ యం. నారాయణ రెడ్డిగారి అధ్యక్షతమునజరిగిన సమావేశమున చేయబడినది.

నల్లగొండ

శ్రీ॥ శ్రే॥ శ్రీమతి కస్తూరిబాయి గాంధి గారి నిర్యాణమునకు సంతాపమును వెలిబుచ్చుటకు "శ్రీ వైదికాంధ్ర బాలికాపాఠశాల' భవనమునందు సభ జరుపబడెను. అందులో సంతాపతీర్మానము యావన్మందిపుర ప్రముఖులచే ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడెను

పైతీర్మానము ౧-౩ ౪౪ బుధవారం సాయంత్రము శ్రీమాన్ యం. నారాయణరెడ్డిగారు వకీలుగారి అధ్యక్షతలో పాఠశాల పాలకవర్గ సమావేశమున జేయబడినది.

రఘునాథ్ మల్

బ్యాంకర్

ఆబిద్‌రోడు హైద్రాబాదు- దక్కన్.

అన్నిరకముల బ్యాంకు వ్యవహారములు సరసమగు పద్ధతులలో జరుపబడును.

బ్రాంచీలు:—

జేమ్సుస్ట్రీటు సికింద్రాబాదు.

శాక్ మార్కెట్

దీర్ఘరోగములు

ఎంతకాలమైనను కుదరక, ప్రాణమువిసిగి ఇక మరణమే నిశ్చయమనుకొన్న దీర్ఘ బాధ మొండి రోగములు, ఇంజక్షనులకు లొంగనిమొండిరోగములకు కుదరక, ఎంతోగొప్ప పరీక్ష చేసినవారైనను అత్యంత బాధ్య డాక్టర్లకు అనుభవం చేయుటుటకే కుదురుట కష్టం. స్త్రీ పురుషులకు పిల్లలకు వచ్చెడి దీర్ఘ కఠినరోగము లేవైనను కుదుర్చుటకు వృద్ధ వైద్యులకు మ చికిత్సాప్రాయము 60 సం॥ల వయస్సు, 30 సం॥లనుండి అనేక వేలకు దక్షిణ బ్రిటిష్ నిజాం రాష్ట్రమంతటను చికిత్సచేసి మంచి అనుభవముకలిగి, 3 రోజులలో కొంతగుణం చూపుటకు గ్యారంటీ మావద్దకు వచ్చి కుదుర్చుకొనని పిమ్మట, వారి యింటివద్దనేయుండి మందులు సేవించుచూ ఆరోగ్యము పొందగలరు ఇచ్చటకు వచ్చినవారికి అన్ని వసతులు చూడగలము. జవాబు బిళ్లలు పంపవలెను.

డా. రత్నం అండ్ సన్సు, మెడికల్ హాల్

252-బి, సుల్తానుబజారు, హైదరాబాదు.

క్రిష్ణానిషాత్ హేర్ ఆయిల్

రిజిస్టర్డు నెం. ౨౧౨..

ఈ తైలము నుపయోగించిన మెదడునకు పుష్టి, కండ్లకు చలువ కలిగించి, నిద్రలేమి, వెంట్రుకలురాలుట, ఇంద్రలుప్త [అనగా బట్టతల, చుండు మొదలగు దుర్గుణములను పోగొట్టి వెంట్రుకలు మృదువుగను గుబ్బగను, ఆకర్షణీయముగా పెరుగుటకుపకరించును.] ఈ తైలము ప్రత్యేకముగా బట్టతలయున్న వారు కూడా వాడినపక్షమున ఒకనెలలోపల వెంట్రుకలు ఆకర్షణీయముగావచ్చును- ఈ తైల లేపనమున వయసమించిన వారుకూడ నవయువ్వనులవలె కనబడుదురు. వెల సీసా ౧కి రు. 1-8-0

క్రిష్ణా అండ్ బ్రదర్సు ఈసామియాబజారు, హైదరాబాదు-దక్కన్.

అల్ఫా

కుసుమవ్యాధి, వీర్యనష్టమును తక్షణమే పోగొట్టును మరియు నిర్వీర్యులకు చైతన్యము నిచ్చును.

నిజమయినటానికు

యం. ఆర్టిక్ అండు కంపెనీ

నాంపల్లిరోడ్ హైదరాబాదు-దక్కన్

జిల్లాలలో ఏజంట్లు కావలెను.

ఆల్ఫా ఈక్రింది స్థలములలోదొరకును:— సర్సాయ్ అబ్దుల్‌రజాక్, కెమిస్టులు, కమాన్, అబిడ్‌రోడ్, హైదరాబాదు-దక్కన్ మరియు జేమ్సుస్ట్రీటు సికింద్రాబాదు

ముదలియార్ అండు కం. అబిడ్‌రోడ్ జనరల్ మర్చంటు హైదరాబాదు. ద.

వి. యస్. అబ్దుల్ ఖాదర్, జనరల్ మర్చంటు జేమ్సుస్ట్రీటు, సికింద్రాబాదు

Khan and Sons

ముఖ్య గమనింపు

ఆనందసుధ:—బలహీనతకు, అందువలన కలిగిన సమస్తవ్యాధులకు 8 ఔ రు 2-8-0

సుధా కస్తూరివటి:— అజీర్ణము, జ్వరము మొదలగు వ్యాధులకు 50 మా॥ రు 0-8-0

ఆరోగ్యసుధ: - సమస్త మేహవ్యాధులకు 60 మా॥ రు 4-0-0

స్త్రీ సుధ:— స్త్రీల సమస్తవ్యాధులకు 60 మా॥ రు 3-0-0

భృంగామలకతైలం: - సమస్త శిరోవ్యాధులకు 4 ఔ. రు 1-0-0

మాధీఫల రసాయనము:- సమస్త పైత్యవ్యాధులకు 4ఔ. రు 1-0-0

పై మందులు అందరికిని విరివిగా సప్లయి చేయబడును.

మావద్ద యింకను 250 రకముల మందులు కలవు.

డాక్టర్ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి అండ్ సన్సు

రాజమండ్రి, M. S.M.Ry

వీర్యస్తంభనరసాయనము

5 గంటలు వీరకము ఆపును.

తేనెలూరెడి దివ్యౌషధము. వీర్యనష్టముచే పురుషత్వము తగ్గినవారు నవయవ్వనం బట్టి పూర్వమువలె కాముభోగ మనుభవించుటకు, పెట్టినదేదు 30 సంవత్సరములనుండి అనేకమంది రసజ్ఞులు శతావధానులు జడ్జీలచే చదివిచూడబడి భళిరా యనిపించుకొనిన గొప్ప ఖ్యాతిపొందినమందు 2 పూటలలో ప్రత్యక్షగుణము కాకుంటే సొమ్ము వాపసు. 40 దినముల డబ్బి రు.5లు. వి.పి. ఖర్చులు అ 12 కాంపిలు ఆరుడబ్బీలు శేతు

నపుంసకతైలం

బాల్యమందు ముష్టిమైథునముచేతను సవాహేతుచేతను కాంపరిమితిలేని అతిసంభోగంచేతను అంగము లొక్కరిసి బహుచిన్నదియై ఉద్రేకనశించి స్త్రీకి జూచిన సిగ్గుతో లోపనగ్రహించువారికిది అమృతమై పూర్వమువలె యథాప్రకారము అంగ పుష్టికలిగి తృప్తితీరునట్లు సంభోగ సౌఖ్యము ననుభవింపగలరు. మంది చెప్పునట్లు తడిపిన తైలములవలె మంటలు, కురుపులుకల్గవు. బహుపల్లగా సుహానసగ్గియుండును.

1 సీసా రు 10 లు వి పి 0-12-0

బంగారు నపుంసక తైలం

ప్రతిదినము భోగేచ్ఛగల శ్రీమంతులకు అప్పటికప్పుడు పైగుణాలన్నియు గలిగించి తనితీర్చ నిత్యభోగశక్తిని కలిగించుటకు కస్తూరి బంగారులతో తయారైన అశ్వబలతైలం 1 సీసా రు 25 వి.పి. అ 12 ప్రమాణికంగా 10 కట్లుదిట్టగాను మొదటి పూటలోనే మంచిగుణము,

గర్భనిరోధిని

స్త్రీలకు గర్భంరాకుండా పుట్టుటకు 1, 2, సంవత్సరములకు రు, 5లు, 3 4 సంవత్సరములకు రూ 10 లు, ఎప్పటికి శాశ్వతంగా గర్భం రాకుండుటకు రూ 25 లు, వి. పి. అ 12

డాక్టర్ రత్నం అండు సన్సు, మెడికల్ హాల్ ౨౫౨-బి సుల్తానుబజారు హైదరాబాదు

కస్తూరిబాయి అంత్యఘడియలు

■ తల్లివిూది ప్రేమ, తుది ఔషధంపై ఆశను ప్రేరేపించింది
■ నిష్ప్రయోజనంగా ఆమెనిప్పుడు మాదుల్ని గుచ్చి బాధపెట్టవద్దన్నాడు
—గాంధిజీ
■ ఎప్పుడైనా పోయేదే! యివ్వాళ్ళ అయితేనేం అన్నది
— కస్తూరీబాయి.

ప్రకృతివనంలో అన్ని ప్రదేశాలనుండి కస్తూర్బాయిగారి మరణమునకై తమ సంతాపాన్ని తెలుపుతూ అనేక సంతాపలేఖలు పంపిన మిత్రులకందరికీ కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ దేవదాసు గాంధిగారు ప్రకటన గావించారు, అందులో ఆమెయొక్క అంత్యఘడియలలో జరిగిన కొన్ని హృదయవిదారక ఘట్టాలు వివరించారు.

కస్తూరిబాయి చివరనిముషమువరకు మంచిస్మృతిలో యుండి. కాని ఆమెహృదయము, మూత్రపిండాలు చాలా బలహీనమైపోయినవి. న్యూమోనియా అక్కడక్కడ ఊపిరితిత్తులలో కఫం నిండుకుంది. డాక్టర్లు నిరాశచూపించారు. ప్రశ్నలకు సంజ్ఞలతోను అప్పుడప్పుడు కమాటతోను జవాబు యిస్తూన్నది.

గాంధిగారామెను సమీపించగా, ఎవరని ప్రశ్నించి, కరస్పర్శమాత్రానే గుర్తించింది. మహాత్ముడొక గంటవరకు ఆమెవద్దకూర్చొని సేవచేసిరి. యిదంతా సోమవారమునాడు జరిగింది.

మరునాడుదయమునుండి ఆమె కొంచెము తేలికగా కేతించింది. ఔషధాలను నీటినిగూడా నిషేధించింది. గంగాజలాన్నిమాత్రము ఆప్యాయనంగా కోరుకొనింది మధ్యాహ్నం మూడుగంటలకు దేవదాసును పిలిచి, "నాయనా! నేను వెళ్ళుతున్నాను. ఎన్నడైనా వెళ్ళేదే-ఇవ్వాళే తేనేం" అన్నది వెంటనే చివాలున లేచికూర్చుని తనకికొద్ది పెద్దగా భగవంతునిప్రార్థించి కొన్ని నిముషాలవరకు ఇంతలోనే కలకత్తానుండి పెనిసిలిన్ అనే యింజక్షన్ తెచ్చారు. యిది న్యూమోనియాకు అమోఘంగా పనిచేస్తుంది, తనకు మంచిదని లాభమే లేదన్నారు డాక్టర్లు. కాని దేవదాసుహృదయమూత్రము "ఏమైనా జీవిస్తుందేమో! మా అమ్మ" అనుకొన్నాడు. అతనికోరికపై డాక్టర్లు యింజక్షను తయారుచేస్తున్నారు. గాంధీగారికి తెలిసింది, ఏమనుచున్నారు. అబ్బాయి! అవసానకాలంలో ఆమెకు బాధకలిగించి కాలక్షేపం చేయటం ఏమి! ప్రయోజనం లేదు-యీపూటుకు అయినప్పటికీ నీయిష్టం ఇప్పుడామె భగవద్దీశంలో ఉంది" అన్నారాయన.

ఇంతలో లోపలినుండి పిలుపువచ్చింది. గాంధిగారు ఆమెను ఆసరాగా పట్టుకొని కూర్చున్నారు. కనమూసి తెరచేలోపలనే ఆమె తుదిశ్వాసము విడుచుకున్నది. ఆమె శాశ్వతంగా కండ్లుమూసింది చుట్టూయున్నవారంతా అశ్రువులు రాల్చారు. ఆమెకు ప్రియమైన గీతంతో భగవంతుని ప్రార్థించారు.

నిర్బంధంలోయున్న నాటినుండే ఆమెకొక ఆ పూర్వవ్యాధి ఏర్పడి మానసిక ఆందోళన అధికమై ఆరోగ్యము మరింత పాడైనది. ఆమెకు సేవాగ్రామానికి పోవాలని కోరాలాయిష్టముండెను. ఆమె అక్కడికి వెళ్ళి మరల నిర్బంధములోనికి వచ్చేటందుకు ప్రభుత్వము అనుమతించినట్లయితే, యింకా కొంతకాలము జీవించేదేమో అన్న ఆశమాత్రము దేవదాసుకు శాశ్వతంగా నిలిచిపోయింది.

తనపుత్రుడు పెద్దవాడైనవారు నిర్బంధములో ఆయనను వదలి వెళ్ళేటప్పుడు దుఃఖాన్ని ఆపుకోలేకున్న, ఆయనఅలవాటుప్రకారముచమత్కారంగా మాట్లాడుతూ సాగనంపాడు.

పెండ్లి సుంకం వసూలుకు శిక్ష

సింధుసూబా ప్రభుత్వమువారొక కొత్త శాసనం చేసినారు. సింధు రాష్ట్రములో ఇకముందు పెండ్లిండ్లలో కట్నాలు, శుల్కములు, వరదక్షిణ ఏమినీ తీసుకోగూడదు. తీసుకుంటే అది ఒక నేరముగును. దానికి శిక్ష వేయునారు. కన్యాపక్షమువారినుండి వరదక్షిణ పెండ్లికి మూడేండ్లలోపల గాని, పెండ్లి అయినతర్వాత మూడేండ్లలోపలగాని వరుని పక్షమువారు తీసుకొనగూడదు, వరదక్షిణ యిచ్చేవారిదితప్పు లేదు, వారికి శిక్ష లేదు తీసుకొనేవారికే శిక్షయిస్తురు. ఎందుకనగా యిచ్చేవారు నిర్బంధంలో ఏడుస్తూ యిచ్చువారుగా ఉంటారు.

మంత్రిఖూనీకేసులో

సింధుసూబా శాసనసభ ౧౦ దినాలనాడు సమావేశమైనప్పుడు ఒక సభ్యుడు ప్రత్యేకచర్చను గోరెను: అదేమనగా సింధు మంత్రివర్గములో మంత్రిగాయున్న ఖా. బ. ఖోరో అనే భూశాఖ మంత్రి అల్లాబక్షు అను పూర్వప్రధానివధలో శాస్త్ర చేయుగలవాడని ప్రభుత్వమువారి స్పెషల్ కోర్టువారు నిర్ణయించిరిగదా. ఆవిషయమై ప్రభుత్వమువారింతవరకేమిన్నీ చర్యతీసుకోలేదెందుకు? అని ప్రశ్నించెను. ప్రభుత్వమువారు ఏదో సమాధానము చెప్పి ఆవిషయాన్ని త్రోసిపుచ్చిరి.

బెంగాలులో క్షామవిజయం

ఒకజిల్లా కూచ్‌బిహార్ ఇంతవరకు 3౦౦౦మంది చావగా ఇంకొకజిల్లా చావలేక మాడుచున్న శరీరాలను అమ్ముకొనేస్త్రీలు ఎక్కువైపోయినారు, వారిని ఆదుకోవాలనువారి కొనే ఏజెంట్లు బలమైనారు. కాని మరల మూరుచేరంపై వారిని లాభంతో వ్యభిచారగృహాలకు పటువిక్రయమునకు భోగము సానులకు, ధనికులకు అమ్ముకొంటున్నారు.

భోసు కథ

సుభాసుచంద్రబోసుగారు చిత్రముగామాయమైనాడనియూ, అతడు నేరముచేసియుండెనందువలన హాజరుకానందునను అతనిఆస్తిని జప్తుచేసినామని బెంగాలుకోర్టు శాసించినది ఆకేసు ఇంకా కోర్టులో నేయున్నది, ఇటీవలనే అది వాయిదాపొందినది.

జిన్నాసాబు మౌనం

బొంబాయిలో గతఆదివారము శ్రీమతికస్తూరీబాయిగారికొరకు చేసిన శోకసభ జరిగినప్పుడు సాళిబాయి అబ్దుల్లా పర్మానిల్లారిట్లనిరి.

అందరునూ తమసంతాపాన్ని ప్రకటించిరికాని జిన్నాగారెందుకో యేమిన్నీ పలుకలేదు. వారు మౌనముద్రవహించినను విశాలమైన ప్రతిముసల్మాను తన సంతాపమును వెలిబుచ్చును. ఆమె తెలియనివారులేరు. భారతీయవనితలకు ఆమె ఆదర్శమై యుండెను. బ్రిటిషువారిందియాకెగతి పట్టించినారో తెలుసుకోవచ్చును. శాస్త్రీ అనేవారిట్లనిరి. "శ్రీమతిగారు పతివ్రత. అందుచే అందరికీ ఆమె తల్లివంటిది," గుల్జార్ ఖాను గారిట్లనిరి. "కస్తూరీబాయిగారు ఉత్తమోత్తమ మహిళ. చరిత్రప్రసిద్ధులైనవారికి సతియైయుండెను."

రైతు సహాయార్థం ౧౦ కోట్ల ఋణం

౧౧ మార్చి ౧౯౪౪ నాడు కేంద్రశాసనసభలో నోట్ల అధిక చలామణీ నరికట్టు ఉద్యమాన్నను సరించి గోవింద దేశముఖుగారు రైతులు అధికాహారోత్పత్తి క్షీరోత్పత్తుల నధికముచేయుటకై వారి సహాయార్థము ప్రత్యేకముగా ౧౦ కోట్ల ఋణము తీయవలయునని తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టుచు, అధికాహారోత్పత్తి భూములను ఎక్కువగా సాగు చేయించినంత మాత్రము చేతనూ ప్రభుత్వమువారు రైతులకిచ్చే స్వల్పసహాయమువల్లనూ కాజాలదనియు, వ్యవసాయకూలీలు యుద్ధావసర కార్యాలలో ఎక్కువ కూలి దొరుకుచున్నందున జారుకొనిపోకుండునట్లు తగినయేర్పాట్లు చేయవలెనని వ్యవసాయమున కత్యవసరమైన పశుసంపదను సాపాటునకై ఉపయోగించకుండా గట్టి కట్టుదిట్టములు చేయవలెనని యుచెప్పి, యింగ్లండు కెనడా మొదలైన చిన్న చిన్న దేశాలే వ్యవసాయాభివృద్ధికై చాలాశ్రద్ధతో సహాయము చేయుచుండగా వ్యవసాయమే ముఖ్యవృత్తిగాగల భారతదేశమున దానివిషయమై ఉపేక్షించుటుచితము కాదని వారు చెప్పిరి. బిడ్డలకు ముఖ్యావసరములైన పాలు మరియు దానితో చేయబడు యితరవస్తువుల ప్రపంచమునందన్ని ప్రదేశములలోను చాలా తక్కువగా యుండుటవల్ల ముందు పాలకరువు రావచ్చునని, కాబట్టి యిందువిషయమై ప్రభుత్వమంతగినజాగ్రత్త తీసుకొనవలయునని శైలాన్ బిహారీలాలు గారున్ను స్పష్టీకరిస్తున్ను చెప్పిరి. అర్థిక సభ్యులైన రైస్‌మన్ గారు కొన్ని అభ్యంతరములను తెలుపుచూ తీర్మానాన్ని ప్రతికూలించరికాని, తుదకు ఏకగ్రీవంగా ఆమోదింపబడెను.

కాంగ్రెసు విజయము

సూరత్ మునిసిపాలిటీ ఎన్నికలలో ౪౦ ముస్లిమేతర స్థానాలలో ౩౫ కాంగ్రెసువారికే వచ్చిన వనిన వారికి విజయం చేకూరింది, మిగతా అయిదింటిలో రెండు పార్శీలకు ప్రత్యేకించబడ్డవి, ముస్లిం వర్గాలల్లో స్థానాలు ముస్లింలీగువారికి, మిగత రెండు స్వతంత్ర ముస్లింలకువచ్చినవి.

———

తరువాత బెలూచిస్తానపు అధోగతి విషయమై నవాబ్ జాదా లియాఖతలీఖాన్ గారు మాట్లాడుచు అచట మునిసిపాలిటీలు గాని, లోకల్ బోర్డులు గాని లేవనియు అన్ని విషయములయందును, అచటి ప్రజలు వెనుకబడి యున్నారనియు, కేంద్రశాసనసభయందు అచటి ప్రతినిధులెవ్వరూ లేరనియు వారి ననుకూలించక, వారికి న్యాయపరిపాలనా సౌకర్యాలు కలిగించ కేంద్రప్రభుత్వ బాధ్యతయని యుతెలుపుచు, అచటి పరిస్థితులను విచారించి, భారతదేశములయందలి యితరప్రాంతములతో సమానముగా వారికి సౌకర్యములు కలిగించుటకై ఒక కమిటీని నియోగించవలయునని తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి, ఈ సందర్భమున బెలూచిస్థానము నందలి న్యాయస్థానములు అవకతవకచర్యలకుదాహరణముగా అవ్యక్తయైన ఒకపిల్లకు వివాహమై ఆమె వ్యక్తయైనపిదప తనభర్తనొల్లక అత్తగారింటికి వెళ్ళక నిరాకరించిన ఆమెను, తండ్రిబాధించి అత్తగారింటికి పంపలేకన్న, కేసుమీదై ఆతండ్రిని ప్రభుత్వము ౨౦౦౦ రూపాయలు జురిమానాకక్కి నిరుపించుచున్నాదని చెప్పిరి.

———

హి. ఘ. వ. నిజాం స్టేట్ రైల్వే
నోటీసు

ఇప్పటినుండి 20 మార్చి 1944 తేదీవరకు, యస్. యన్ మరియు యం. యస్. యం. రైల్వే సెక్షనులలో, బెజవాడయందు జరుగనున్న ఎనిమిదవ అఖిల భారత కిసాన్ కాన్ఫరెన్సుకు పోవు లేక పోవువారని అనుమానింపబడిన వారికి టిక్కెట్లు యివ్వబడవు.

1. గంగినేనినుండి బెజవాడ (రెండుకలుపుకొని) యస్. యన్. రైల్వేలో
2. నూజివీడు మోదుకూరులమధ్య (రెండుకలుపుకొని), యస్. ఐ లైను
3. కేరేచర్లనుండి గుడివాడవరకు (రెండుకలుపుకొని) గుంటకల్ బెజవాడ మచిలీపట్నం సెక్షన్
4. బంజారుపల్లెస్టేషన్ — మాచెర్ల బ్రాంచిలైన్
5. ఇంపని మరియు కొల్లూరురోడ్ (రేపల్లె బ్రాంచిలో)
6. గుంటూరు — తెనాలి సెక్షన్‌లోని అన్ని స్టేషన్లు

కాన్ఫరెన్సుకు పోరని ధ్రువపడిన ప్రయాణీకులకు మాత్రము టిక్కెట్లు యివ్వబడును.

చీఫ్ కమర్షియల్ మేనేజరు

ప్రకటన

అబుదస్తర్ విశాలతు డి. రామారెడ్డి వకీలు హైకోర్టు సా॥ హనుమాన్ టేకిడీ, హైద్రాబాదు-దక్కన్ వా. ౮-౨ అర్దిబెహెస్తు స్వంతగతం. దొడ్డవారి నేతినరసయ్య సా. ఉస్మాన్ షాహీ బల్దా తరఫునుంచి సమస్త జనులకు తెలియపర్చడము ఏమనగా దొడ్డవారి మల్లమ్మ జవుజె దొడ్డయ్యగారు మమిష్టిగా ఆమెబిడ్డ నేతివెంకమ్మ జవుజె శంకరయ్య సా. ఉస్మాన్ షాహీ హైదరాబాదు గారు శాస్త్రపూర్వకముగా సదరు నరసయ్యను దత్తహోమంచేసుక తమ ఉభయుల స్థిర చర యావదాస్తికి అర్హుని అధికారుని చేసుకొని నేటికి ౨౦ (యిరువది) సంవత్సరములు మించినవి యిప్పుడు కొందరు స్వార్థపరులు మోసగించుటవలన మల్లమ్మ మరియు వెంకమ్మ రెండవ పిల్లవాన్ని పెంపకం తీసుకొనే ప్రయత్నము చేయుచున్నట్లు విన నయినది. కాని నరసయ్య ముఖేబన్నయుండగా రెండవ పిల్లవాన్ని పెంపకము తీసుకొనుటకు వారలకు యేవిధమైన అధికారం లేదు మరియు అట్లుచేయుట శాస్త్రవిరుద్ధమున్ను న్యాయవిరుద్ధమున్ను అగును. మరియు వారలకు తను యేఆస్తిని యేవిధముగానైన యితరులకు ముంతఖల్ చేయుటకు అధికారములేదు. అథవా అట్లుచేసినచో అవిచెల్లదు. యే పిల్లవాడైన పెంపకము అంగీకరించిన అతడు పలువిధముల కష్టనష్టములకు గురియగుటతప్ప యేవిధమైన మేలు పొందజాలడు.

ఇట్లు
డి. రామారెడ్డి,
వకీలు హైకోర్టు

చందా వివరాలు
సంవత్సరము చందా 6 హాలీ రూపాయలు
ఆరు నెలలకు ,, 3-౦౦-౦ ,,
బ్రిటిషిండియాలో సంవత్సరం చందా 7 కల్దారు
విడి ప్రతి ౦-౧-౬
పాత ప్రతికి వెల ప్రత్యేకము

గోలకొండపత్రిక
Golkonda Patrika

The only Popular Paper that reaches the masses in the Dominionns

BEST MEDIUM — FOR — ADVERTISEMENT

Vol. 18 — No 84

Published on every Monday and Thursday· Hyderabad· Dn·

13 — 3 — 1944

యుద్ధవార్తలు

నార్వావద్ద జర్మనులు బోనులో చిక్కున్నారు

లెనిన్‌గ్రాడ్ రంగములో రష్యాసైనము జర్మనులకుల స్థానాలను ఛేదించుకొని నార్వావద్ద యున్న జర్మను సేనలనుచుట్టు ముట్టినారు. జర్మను సేనలిప్పుడు యిచటనుండిగాని పోవాలి, లేదా వచ్చినదారిన తప్పించుకొని పోవాలంటే బ్రతుకు జీవుడాయని ప్రాణాలను బలియిచ్చి బయటపడాలి.

ఇకదక్షిణాన చూస్తే సోవియట్ సేనలు న్యూ-బ్ రెలుజంక్షన్ పట్టుకొన్నారు. యుక్రేన్ రంగంలో మహాఘోరమైన పోరాటము సాగుచున్నది. యీ రంగములో జనరల్ జోఖావ్ అనే ప్రసిద్ధనాయకుడు సేనలను నడుపుచున్నాడు. జర్మనులుకూడ మహాపట్టుదలతో తమశక్తులు నన్నిటిని ఉపయోగించుచున్నారు. అయినను, శత్రువుల 300 గ్రామాలను కొన్ని ముఖ్యస్థానాలను ఆక్రమించి రష్యన్లు లోపలికి చొచ్చుకొనిపోయిరి. యీ రంగంలో సుమారు 20,000 మంది శత్రుసైనికులు చచ్చిరి. 25,000 ల మంది గాయపడిరి.

అంజియోవద్ద శత్రువుతిరోగమనము

అంజియో రంగములో జర్మనులు అంజియో నుండి కొంతదూరములో రోడ్డును పట్టుకొనుటకై తీవ్రముగా పోరాడుచు, జనరల్ అలెగ్జాండరు యొక్క సేనలను వెనుకకు నెట్టివేయుటకై పదేపదే ప్రయత్నించిరి. యిచ్చట మిక్కిలి సాహసముతో మనసైన్యములు పోరాడి తుదకు శత్రువులు వెనుకకు తోలిరి, జర్మనులు తమ తుపాకులను ఫిరంగులను వదలి పారిపోయిరి,

బెర్లిన్ పైనను, జర్మనీ యందలి ముఖ్య యుద్ధ కర్మాగారములపైనను ప్రతిదినము బ్రిటీషు విమానములు పట్టపగలే దాడిసలిపి జర్మనులకు పట్టుదలను సడలిస్తున్నవి. బెర్లిన్ దాదాపు స్మశానము అయ్యేయున్నదని మన వైమానికులు చెప్పుచున్నారు.

అడ్మిరాలిటీ దీవులు మిత్రమండలి వశమైనవి

పసిఫిక్ రంగములో జపానువారి నిజమిటుకై ప్రయత్నములు తీవ్రముగాను జయప్రదముగాను నడుచుచున్నవి. అడ్మిరాలిటీదీవులపై నావికదళము అమెరికాసైన్యాలు లాస్‌నిగ్రోస్ దీవులను చేపట్టి చుకొని అడ్మిరాలిటీ దీవులపై శత్రువు రహస్యాలను కనుగొనుటకు మాత్రమే బయలు దేరెను. కాని జపానీయులకు హడిలుపుట్టి తమంతట తామే వెనుకకు తగ్గుటకు మొదలిడిరి. యీవిధముగా అన్ని కనిపెట్టిన మనసేనలు జపానుసేనలకంటె చాల స్వల్పసంఖ్యలో యున్నప్పటికి మేకపోతు గాంభీర్యములో ఆక్రమించి, అడ్మిరాలిటీదీవులన్ పూర్తిగా వశంచేసుకొన్నవి.

ఈదీవులు పోవుటం జపానుకు పెద్దదెబ్బ, వారికి అన్నిప్రదేశములకు మంచి కూడలిగాయుండి ఉపకరిస్తూయుండేది. యిప్పుడు మిత్రమండలివారు యీ అవకాశాన్ని, పోగొట్టుకొనకయిచ్చటినుండి జపాను ముఖ్యప్రదేశాలన్నిటిపైన దాడిసలుపుతారు ఇప్పుడు న్యూగినియాలోయున్న జపాను సేనలు వంటరిగా చిక్కుపోయినై,

బ్రిటిషు ప్రధానకార్యాలయముపై జపానుదాడి

మార్చి 12వ తేది ఉదయము అరకాన్ రంగమందలి బ్రిటీషు ప్రధానకార్యాలయముపై సుమారు నూరుమంది జపాను సైనికులు దాడిసలిపిరి వారు ప్రాణాలు ... తమ ... వారల కిలోమీటర్ల ... కొన్ని తీసుకొని ... ఈ ... మందుగుండు ... కార్యాలయము నందలి ఉద్యోగులందరు చాలా ధైర్యముతో బ్రెన్ తుపాకుల నుపయోగించి శత్రువులను పారద్రోలిరి. శత్రువులు 12మంది చనిపోయిరి ... గాయములయ్యెను.

రంగూను విమానాశ్రయాలపై మన విమానాలు దాడిసలిపి చాలానష్టము కలిగించినవి.

హైదరాబాదు రాష్ట్రములో ఆర్థిక లాభాల పన్నుశాఖపై కమిషనర్ గా ఖాన్ బహద్దూర్ అబ్దుస్సలాం సయూద్ అనే వారిని నియమించినారు.

సికింద్రాబాదు గుమాస్తాల ప్రథమ మహాసభ

సికింద్రాబాదునందు మార్చి 12వ తేదీన శ్రీ వి. ఆళ్వారుస్వామిగారి అధ్యక్షతన సికింద్రాబాదు గుమాస్తాల ప్రథమమహాసభ జరిగెను. అందు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత రాఘోజీ విఠల్ గారు, తాము స్వయంగా యజమానులవల్ల, గుమాస్తాల సంఘమును ప్రోత్సహించుచు తమ స్వాగతోపన్యాసమున అనేకఅవసరాలను గురించి వ్యక్తీకరించును, గౌరవమునుకూడ పోగొట్టుకొనిపనిచేయుచున్న మనగుమాస్తాలస్థితి అధ్వాన్నముగానున్నదనియు, మొత్తము పైవారుచాలా అభివృద్ధికావలసియున్నదనియు, అందుకనే తాము గుమాస్తాల సంఘముస్థాపించితిమనియు, దీనిఅభివృద్ధికై చాల పని చేయవలసియున్నదనియు, చెప్పిరి.

గుమాస్తాల యొక్క కర్తవ్యమునుగురించిచెప్పుచు సంఘబలమును దుర్వినియోగపరచక తమకర్తవ్యముల నిర్వహణముతో అతివిధేయతకు కార్యదక్షత, చాతుర్యము, విజ్ఞానాభివృద్ధి మొదలగు అభివృద్ధికరమైన విషయములను నేర్చుకొనవలెననియు కాలమునువృథాపరచక పత్రికలు, అభివృద్ధికికారణములగు పుస్తకములు చదువుచుండవలయుననియు వి ... అభివృద్ధి చాలా అవసరమనియుచెప్పిరి.

తరువాత మహాసభకు సహాయపడిన వారికందరికి తమకృతజ్ఞతలు తెలిపిరి. తరువాత సికింద్రాబాదు కంటోన్మెంటు బోర్డుసభ్యులగు శ్రీ ఎం. ఆర్. పాణ్ని గారు సభ ప్రారంభోత్సవము గావించిరి. శ్రీమతి కస్తూరిబాయి గాంధిగారి స్మరణార్థము 2 నిమిషములు మౌనము వహించిరి. తరువాత స్వాగతసంఘమువారు శ్రీమతి కస్తూరిబాయినిధికై రు ... విరాళమును ప్రకటించిరి.

పిమ్మట సభాధ్యక్షులగు శ్రీ ఆళ్వారుస్వామి గారు, యిట్లుపన్యసించిరి.

ప్రపంచ పరిస్థితులు అల్లకల్లోలంగా నున్నవి కాబట్టి ప్రపంచప్రజలు — అనగా కష్టజీవులు తమ గమ్యమేమిటో నిర్ణయించుకొనే సమయము వచ్చినది. ప్రజాశక్తిని ప్రపంచమునకు రక్షించుటలు చేయాలి. ప్రజాశక్తి దేశోద్ధరణంనకై వినియోగపడాలంటే ఆ దురవస్థను ... ప్రజలు కలిసియుండుట మిక్కిలిఅవసరము. లేకున్న ప్రజలశక్తి దుర్వినియోగపడుటకు, ప్రజల ... కారణం కావచ్చు

నేడు ధనముకు శక్తి ప్రాబల్యము ఏర్పడి, ధనమున్నవారే పెత్తనాలు, నాకే దేశోద్ధారకులుగాను. వారి అనుచరులే సమాజసేవకులు. నియమాలను నిర్మాతలుగాను చేస్తున్నారు. అందువలనఅరికంగా ఇతరులపై అధికారపదవులను తీవ్రవాదులు గురియవుతున్నది. కష్టసదేవర్గానికి గౌరవము, వ్యక్తిత్వము, కడుపునిండాఅన్నము, వంటినిండాబట్ట, తినుటకు, మాట్లాడుటకు స్వేచ్ఛ, న్యాయముపై అధికారము, మొదలగు సహజహక్కుల సాధనకై కష్టజీవులు గమ్యమై ఉండాలి.

ఏదేశమైనఅభివృద్ధికావాలంటే, ఆదేశీయులు విజ్ఞానవంతులైయుండాలె దేశీయులు విజ్ఞానవంతులైతే దేశము యొక్క తమయొక్క పరిస్థితులు అర్థముచేసికొనే శక్తిగలవారుగా ఉండాలి తెలియని జాతీయసంపత్తు ఏకొంచెము స్వార్థపరులకే చిక్కిపోయి, కష్టజీవులు తీవ్రబాధలకు గురిఅవుతారు. కాబట్టి కష్టజీవులకు గుమాస్తాలు ... పరిస్థితులను తెలిసికొని, ... కాని దేశము సుభిక్షమగుటకు కారకులు కావాలె యిట్టివర్గములవారు యితరదేశములలో యిట్టివిధానము నవలంబించి తమపరిస్థితులను చక్కబరచుకొనుటలో గమనించి తమకుగల సహకారి చాలా కష్టజీవుల లేక రైతులు, కూలి ... మాత్రమే ...

వ్యాపారస్థలములందు నిర్ధిష్టమగు ... తనను మరచి కష్టించు గుమాస్తాలకూడా కష్టజీవులనే విషయం తెలుసుకోవాలి. రైతు, కూలి ... మనకై పాటుపడు పరాసేవకుల ... గుమాస్తాలపైపనివారు మర్చిపోయి, తమ ... కు సేవా ... కై ... చేయాలి.

ఇటీవలననే ఇండియాప్రభుత్వమువారు గుమాస్తాలకు సంబంధించిన ఒక చట్టమును ఆమోదించారు. సికింద్రాబాదువర్తకులు యిచ్చగుమాస్తాలకు కల్గించిన సౌకర్యాలకు కృతజ్ఞులము.

నేనట్టి వ్యవహారములన్నియు ఆర్థిక దృష్టితో ఆలోచించవలసియున్నది. మరియునన్ని ... లేదు. కాబట్టి గుమాస్తాలు వారిమతములను చెందినను తమసంఘములో మాత్రం మతమునబట్టి స్థానమివ్వకూడదు.

కావలెను

మా కర్మాగారమునందు లేబర్ ఆఫీసర్ గా పనిచేయుటకై తెలుగు తెలిసిన విద్యావంతుడగు ఒక ఉద్యోగికావలయును. వారు స్వంతసైకిల్ కలిగి యుండవలయును త్వరలో వృద్ధిచేయబడనున్న మా కర్మాగారమునకు అవసరమైనప్పుడల్లా కూలీలు మొదలైనవారిని తెప్పించు చేయగలిగి యుండవలయును. ఉద్యోగము ఖాయమైనది. అర్హతను బట్టి వేతనము నిర్ణయించబడును.

జీవన్ టెక్స్‌టైల్ మిల్స్
మీర్ ఆలం చెరువు
హైదరాబాదు - దక్కన్

కావలెను

చురుకైన యింగ్లీషు టైపిస్టు, అనుభవము గల మోటారు డ్రైవరు, ఒక ఆఫీసుప్యూన్ కావలెను. సాయంత్రం 4 నుండి 5 గంటల లోపల స్వయముగా రావలసినది

నటరాజ ఫ్యూర్ అండ్ సన్స్
అడితర్స
నటరాజ్ క్లా. హిమాయత్ నగర్
హైదరాబాదు - దక్కన్

త్యాగరాయ ఉత్సవాలు

హైదరాబాదు నగరంలో శ్రీత్యాగరాయగానసభ వారి యాజమాన్యమున యథాపూర్వము త్యాగరాయఉత్సవములు, సాహెబ్ దాఉస్మాని యిందలి రాజాప్రతాపగిర్జీ భవనమునందు ౧౮ మార్చి నుండి ప్రారంభమై ౧౯ మార్చి వరకు జరుగును. ఈసందర్భములో గొప్ప గొప్ప గాయక శిఖామణుల గానము ఏర్పాటు చేయబడినది. టిక్కెట్లద్వారా ప్రవేశముగలదు.

ఆఫ్రికాసైన్యాల తిరుగుబాటు

బెల్జియంవారి కాంగోలో, యీలాండర్జుక్తసేవోట యున్న ఆఫ్రికాసైనికులు ఫిబ్రవరి 20 తేదిన తిరుగుబాటు గావించారు వారికి సోషలిస్టుకర్తలు టీకాలు వేయబోగా. మనుష్యుల సంహరణ చంపటానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారని భ్రమపడిపారి పనిచేశారు. తిరుగుబాటుదారులు అందరిలోకొంతమంది యూరోపియనుల గృహాలను దోచుకొన్నారు కొంతమంది తమతమ యిండ్లకు వెళ్ళిపోయినారు. అనుమానితులు ... యితర ఆఫ్రికాదళాల సహాయముకోసం, క్రొత్తగాతెప్పించిన సైన్యాల సహాకారముతో తిరుగుబాటుకు ముఖ్య కారకులను పట్టుకొన్నారు. మిగిలినవారుకూడా లొంగిపోతున్నారు.

యజమానులకు వర్తకప్రముఖులకు ... యింకో ఎక్కువహోదాలను పెంచవలెనని ప్రార్థన. తమను సేవకావించియున్న గుమాస్తాలవంటి కష్టజీవుల సంఘాలను ఆమోదదృష్టితో చూడవలెను.

బెజవాడ కమ్యూనిస్టులపై ఆంక్ష

మార్చి 1౫, 1౬ తేదులమధ్య బెజవాడయందెవ్వరును కర్రలు, లాఠీలు లేక నల్లజెండాలు పట్టుకొని తిరుగుటగాని, బహిరంగముగా ప్రదర్శనము జరుపుటగాని కూడదని కృష్ణాజిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు 144 సెక్షన్ ననుసరించిఆజ్ఞ చేసినారు. కమ్యూనిస్టులకు వ్యతిరేకపార్టీవారు నల్లజెండాల ప్రదర్శనము చేయబూనినట్లును, కొంతమందికమ్యూనిస్టులు కర్రలు లాఠీలుసమకూర్చియుంచినట్లు తెలియుటచే పరిస్థితులు విషమించకుండాచేయుటకై యీచర్య తీసుకోనబడినదని వారు వివరించిరి.

డక్కా మెయిల్ కు అగ్నిప్రమాదం

మార్చి 12వ తేదినాడు కలకత్తానుండివచ్చుచున్న రములో డక్కా మెయిల్ కు నిప్పంటుకొని ఒక డబ్బా కాలిపోయెను ప్రాణరక్షణార్థము డబ్బా నుండిదూకిన కొంతమందిఅచటివంతెనమీదుగుండా నీరులేనినదిలోపడిరి, అందువల్ల 20మంది గాయపడిరి ఒకరు ప్రమాదస్థితిలోనున్నారు. అందరికి వైద్యసహాయము వెంటనేచేయబడెను.

సాపాటుకు పశువులవధ కొన్ని నిషేధాలు

హైదరాబాదు ప్రభుత్వమిట్లు శాసించినది- ఇక ముందు భోజనానికిగాను ఈక్రింది జంతువులను ఎవరునూ కోయగూడదు. అట్టిశాకాహారము ఎవ్వరునూ అమ్మగూడదు. లేక కొనకూడదు.

౧. ౧౦ ఏండ్లలోపలి ఎద్దులు,ఆవులు,దున్నలు బర్రెలు.
౨. కడుపుతోనున్న ఆవులు, బర్రెలు
3. రెండేండ్లలోపలి గొర్రెలు, మేకలు

కాని పండుగలలో మతావసరములకు పైవాటిని చంపి భక్షింపవచ్చును. పైఆజ్ఞ నుల్లంఘించితే 3 ఏండ్లు జెయిల్.

పశువుల ఎగుమతిరద్దు

హైదరాబాదు ప్రభుత్వమిట్లు శాసించినది ఇకముందు రాష్ట్రములోనుండి బయటికి బ్రిటిషిండియాకు ఎవరునూ పశువులను, గొర్లను, మేకలను తీసుకొనిపోగూడదు. ప్రత్యేకపరిస్థితులలో రెవిన్యూ అధికారిసెలవు పొందవలసియుండును. ఈశాసనాన్ని ఉల్లంఘించినవారికి మూడేండ్లుజెయిల్.

Printed and Published by, M. Ramakrishna Reddy at the Golkonda Power Press, Hyderabad-Dn Editor S. Prathap Reddy, B.A. B.L.